

**Тема:** “Акыллы Карабай” тексты.

**Дәрес тибы:** яңа материал.

**Дәрес максатлары:**

**Белем бирү максаты:**

“Акыллы Карабай” тексты буенча яңа сүзләр белән таныштыру, аларны сөйләмдә кулланырга өйрәтү.

**Үстерү максаты:**

Чагыштыра, нәтижә ясый белү кебек фикерләү сәләтләрен үстерү.

**Тәрбия бирү максаты:**

-Мәктәптә укуга карата уңай мөнәсәбәт тудыруга йогынты ясау;

-Сыйныфташларың белән итәгәтләр аралаша белү өстендә эшнә дәвам итү.

**Жиһазлау:** Татар теле дәреслегә, 5 нче класс, Р.З.Хәйдәрова, Г.М.Әхмәтжанова.- Казан: Татар мультфильм, 2014 ел, (106 – 107 нче битләр); методик ярдәмлек (20 нче бит), дәрескә әзерләнгән презентацион материаллар.

### **Дәрес барышы**

#### **I. Мотивлаштыру – ориентлаштыру**

##### **1) уңай психологик халәт тудыру;**

- Исәнмесез! Хәерле көн. Кәефләрегез ничек?
- Бүген дәрестә сезгә уңышлар теләм.

##### **2) Өй эшен тикшерү.**

(Узган дәрестә өйрәнгә лексиканы өйрәнү, жөмлөләрне тәржемә итү:  
Эт минем арттан чаба. Эт минем алдан йөгәрә. Эт минем янымда бара.  
Эт миңа каршы килә. Эт миннән алда чаба..)

##### **3) Актуальләштерү.**

- **Табышмак: Кешенен дустан, йортның сакчысы. (1 слайд)**

Бу табышмакта нәрсә турында сүз бар? (2 слайд)

- **Сорауларга җавап бирегез:**

Рәсемдәге әтләр нинди? Кыяфәте, гадәтләре, токымы нинди була?  
(искә төшерү)

##### **4) Уку мәсьәләсен кую.**

Минем бар бер маэмаем,

Кара борын Акбаем.

Күп йөгәрә, күп өрә,

Күп ишетә, күп күрә. Муса Жәлил (Слайд 3)

- Укучылар, бу шигырь нәрсә турында? Этнең исеме ничек? Ничек уйлыйсыз без дәрестә нәрсә турында өйрәнәбез? Дәрестә нинди максатлар куясыз?

– Әйе, дәрестә бүген “Акыллы Карабай” исемле текст белән танышабыз. (“Акыллы Карабай” текстны белән танышабыз һәм этләр турында сөйләргә өйрәнәбез.)

## II. Уку мәсьәләсен өлешләп чишү (слайд 4)

### 1. Текст белән таныштыру (үзем укыйм) Дәрестек 106 бит.

### 2. Текст өстендә эш:

- тексттан табыгыз: (Слайд 5)
- 1) Рамай – умелый мальчик
- 2) Рамай научил собаку хорошим поведением.
- 3) Дети по дороге в школу прощаются с собакой.
- 4) Карабай провожает в школу друзей.
- 5) Карабай тут же протягивает лапу.
- 6) Карабай виляет хвостом
- 7) Будто бы много «5» получил.

### 3. Төркемдә эш: (Слайд 6)

- Укучылар хәзер ижади эш була.

1 төркем- Рамайның Карабайга карата мөнәсәбәте (отношение)

2 төркем - Карабайның Рамайга карата мөнәсәбәте (отношение)

- Сөзгә ярдәмгә сүзләр һәм сүзтезмәләр әзерләдем, аларны куллана аласыз. (2-3 минут эшлиләр)
- Рәхмәт сөзгә, яхшы җаваплар бирдегез. Дәрестә безне дәвам итеп айдәгез әле ситуатив биремнәрне чишик әле.

### 4. Ситуатив биремнәр: (слайд 7)

#### ➤ Как скажите о том, что:

У тебя есть собака

Я играю с собакой

Моя собака радостно лает

У собаки глаза сверкают

#### ➤ Спросите у друга:

Есть ли у него собака;

Какие глаза у собаки;

Играет ли он с собакой;

Что умеет делать собака?

5) - Молодцы укучылар, жаваплар дөрес булды. Әйдәгез әле парлап эшләп алабыз. Парлап карточкадагы сүзтезмәләрнең дөрес тәржемәсен табыгыз (сопоставьте)

**1. Карточкада эш**

Дөрес тәржемәне тап (Слайд 8)

|                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Виляет хвостом</li><li>• Крутится возле хозяина</li><li>• Радостно прыгает</li><li>• Глаза горят</li><li>• Радостно лает</li><li>• Ждет хозяина</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• шатланып сикерә</li><li>• хужасын көтә</li><li>• койрыгын болгый</li><li>• хужасы янында бөтерелә</li><li>• шатланып өрә</li><li>• күзләре яна</li></ul> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

- Мин сезгә бер минут вакыт бирәм, жавапларны тикшереп үз үзегезгә билге куегыз.
- (Самопроверка. Жаваплар тактада. Слайд 9)

## **VI. Рефлексия**

**1. Рефлексив кабатлау.**

- Синең этең бармы? Аның исеме ничек? Ул нинди токымнан? Ул нинди командалар үти? Аның тышкы кыяфәте нинди?

**2. Өй эшен бирү.**

- Дүрт аяклы дусларыбыз турында табышмаклар табарга
- Үзегезгә охшаган эткә “Эт паспортын” төзәргә.

**3. Укучыларга бүгенге дәрестә нинди яңа белемнәр алулары турында сораулар бирелә.**

- Укучылар, бүген дәрестә нәрсәләр белдек?
- Дәрәскә куелган уку мәсьәләсе чишелдеме?

**4. Билге кую.**